

VERGETEN' VONDSTEN VAN TERSCHELLING; EEN NASCHRIFT OVER
RISSOA INCONSPICUA ALDER, 1844, EN ENKELE ODOSTOMIA'S

door

D.F. Hoeksema

Tijdens het doornemen van oude nummers van Basteria en het Correspondentieblad stuitte ik op een tweetal publikaties die me het schaamrood naar de kaken joegen, omdat ik ze een
p

paar jaar geleden bij de samenstelling van enkele artikeltjes over Terschelling finaal over het hoofd had gezien. Graag wil ik deze nalatigheid hieronder rechtzetten.

Toen ik in december 1975 en april 1976 melding maakte van vondsten van tientallen exemplaren van Rissoa inconspicua Alder, 1844, op Terschelling en later, ten dele samen met Jaap de Boer, soortgelijke artikeltjes kon schrijven over Ameland en Schiermonnikoog (1977b, 1979), dacht ik een primeur te hebben. Weliswaar was R. inconspicua wel eerder aangetroffen op Terschelling en Ameland (vergelijk Tanis & De Vries, 1959 en Lacourt, 1973), maar toch niet in dergelijke aantallen? Nu blijkt echter dat Bloklander al in 1946 in Basteria verhaalde van een vondst van niet minder dan 194 exemplaren van deze soort uit een op 18 en 19 augustus 1940 op Terschelling tussen paal 12 en 14 door de heer R. van Urk verzameld monster van zeer fijn schelpgruis. Weg primeurtje...!

Behalve van Terschelling meldde Bloklander R. inconspicua in hetzelfde artikel ook van Het Zwin (aug. 1938 en aug. 1939, 30 exx.), Haamstede-Renesse (24 juli 1935, 24 exx.), Renesse (31 aug. 1938, 5 exx.), Scheveningen (18 feb. 1934, 1 ex.; 15 april 1938, 1 ex.), Wassenaarse Slag (4 juni 1938, 2 exx.) en Westerslag (Texel; juli 1939, 64 exx.). Eind vorig jaar schreef de heer Spaik van de Rijks Geologische Dienst me: 'Rissoa inconspicua Alder is niet zeldzaam in het Holoceen en het Eemien in boringen voor onze kust en in onze territoriale wateren (o.a. de mondingen van de grote zeegaten in Zeeland en Zuid Holland).' Uit deze gegevens, gekombineerd met eigen ervaringen, blijkt dat R. inconspicua vermoedelijk langs heel onze kust is te vinden, maar duidelijk een voorkeur heeft voor de Noordzeestranden van Zeeland, de Zuidhollandse eilanden en de Waddeneilanden.

De tweede misser was het niet opnemen van een aantal waarnemingen uit de aanvulling van Mienis (1965) op de lijst van Tanis & De Vries (1959, 1960) in mijn artikel over de Pyramidellidae van Terschelling en Schiermonnikoog (1977a). De volgende Terschellingervondsten van Mienis moesten daar zéker in worden opgenomen:

Odostomia eulimoides Hanley, 1844: 1 ex. in gruis bij paal 17, aug. 1962.

Odostomia plicata (Montagu, 1803): 1 ex. in gruis bij paal 17, aug. 1962.

De door Jaap de Boer en mij geplaatste opmerking (1979: 893) dat O. plicata van Terschelling niet uit gruis bekend is, is dus onjuist.

Inmiddels hebben Doeksen en Buizer nog voor enkele aanvullende Pyramidellidae-gegevens gezorgd door hun publikatie over 'Minder algemene schelpen van Terschelling II' (1978). Daarin worden van Doeksen o.a. de volgende vondsten vermeld: Odostomia conspicua Alder, 1850; 1 ex. in 1965, det.

G. Spaik.

Odostomia plicata (Montagu, 1803), in 1964 1 ex. op substraat.

LITERATUUR:

BLOKLANDER, A., 1946. Caecum glabrum (Mont.) en Skeneopsis planorbis (Fabr.), twee nieuwe Gastropoden voor de Nederlandsche Fauna.- Basteria 10: 19.

DOEKSEN, G. & D.A.G. BUIZER, 1978. Minder algemene schelpen van Terschelling II. Het Zeepaard 38: 97-100.

HOEKSEMA, D.F., 1975, 1976. Enige mariene vondsten van Terschelling II, III.- CB van de NMV 167: 467-469, 169:

519-520.

HOEKSEMA, D.F., 1977a. De Pyramidellidae van Terschelling en Schiermonnikoog.- CB van de NMV 174: 628-631.

———, 1977b. Over *Turboella inconspicua* (Alder) en *Phytia m. myosotis* (Drap.) op Schiermonnikoog.- Het Zeepaard 37: 43-45.

———, & J. de BOER, 1979. Nog enige mariene mollusken van Ameland.- CB van de NMV 188: 889-893.

LACOURT, A.W., 1973. De mariene mollusken van Ameland. Basteria 37: 63-70.

MIENIS, H.K., 1965. De mariene mollusken van Terschelling (enkele aanvullingen).- CB van de NMV 113: 1186.

TANIS, J.J.C. & A.J.A. DE VRIES, 1959, 1960. De mariene schelpen van Terschelling.- Basteria 23: 54-76, 24: 40-43.